

Enerji IQ Piyasa Raporlarının içeriğinin tamamen veya kısmen üçüncü tarafların erişimine açık platformlarda paylaşılması, mesaj gruplarına iletilmesi Abonelik Sözleşmesi'ne ve telif haklarını ihlal anlamına gelmektedir.

Gündem

EPIAŞ ile Özbekistan enerji düzenleme kurumu arasında MoU imzalandı	5
Mogan Enerji'nin UV Ulusal Kurum Kredi Notu 'A (tr)' olarak korundu	5
Enerjisa Dağıtım Şirketleri elektrik altyapısını geleceğe hazır hale getiriyor	7
IC Enterra'nın 136 MWm YEKA Erzin-2 GES Projesi'nde üretim başlıyor	7
Türk tersanelerinde LNG yakıtlı ve elektrikli deniz araçları üretiminin payı artıyor	7

EPDK, bazı önlisans hisse devirlerine Kurul onayı şartı getirdi

>> Devamı Sayfa 3

AB, gaz depolarında %90 doluluk hedefine 1 Kasım'dan 10 hafta önce ulaştı

>> Devamı Sayfa 4

Eylül ayı spot ithalat kapasitesi tahsisleri açıklandı

>> Devamı Sayfa 4

Gaz – Fiyat

Avrupa'da TTF aylık bazda %18.14 artarken, GRF %10.35 yükseldi

(Enerji IQ – 22.8.2024) Rusya'nın Suca şehrini de içeren Kursk bölgesinde 6 Ağustos'ta Rusya ile Ukrayna ordusu arasında başlayan çatışmalar, Avrupa'daki doğal gaz fiyatlarının bir önceki aya göre yaklaşık %20 civarında artmasına neden oldu.

Enerji IQ'nun derlediği verilere göre TTF fiyatları, Ağustos ayının ilk 21 gününde 38.46 €/MWh'a ulaşarak, Temmuz ayı ortalaması olan 32.55 €/MWh'ın %18.14 üzerine çıktı.

Aynı dönemde, EPIAŞ'ta oluşan günlük gaz referans fiyatı (GRF) %10.35 artarak, 10,511 TL/kcsm'den 11,599 TL/kcsm ortalamaya yükseldi.

TTF'te Q4 future kontratlar 39.36 €/MWh ile fiyatlanırken, Kasım ve Aralık vadeli kontratlar 40 €/MWh civarında fiyatlanıyor.

TTF'teki bu yükseliş, kış döneminde spot LNG alımlarını artıran Türkiye'nin ortalama gaz alım maliyetini de yukarı yönlü etkileyecek.

>> Haberin devamı sayfa 2'de

Elektrik – İletim – Üretim

Bağlantı kapasitesine erişimde zorluklar devam ediyor

(Enerji IQ – 22.8.2024) Elektrik piyasasında, iletim seviyesinde mevcut bağlantı kapasitenin büyük miktarlarla depolama ile bütünleşik yenilenebilir enerji projelerine tahsis edilmesi, uygun bağlantı görüşü alamayan proje sahiplerinin sayısını artırmaya devam ediyor.

Öztüketime yönelik lisanssız projelerin iletim ve dağıtım seviyesinden kapasiteye erişimindeki güçlükler devam ederken, mevcut santrallerin kapasite artışları ve hibrit projeleri de kapasite kısıtlarından etkilenmeye başladı.

Santralin elektriksel kurulu gücünde artışa neden olmadan kapasite kullanım oranını artıran hibrit yatırımlara ilgide 2024 yılı ile birlikte belirgin bir artış görülüyor. Ancak, *Enerji IQ'nun* sektör temsilcilerinden aldığı görüşlere göre, hibrit projeler için santral sahası ve ana kaynağın kurulu gücüne oranı konusunda sorun yaşanmasa dahi bağlantı kapasitesine erişimde zorluklar yaşanıyor.

Enerji IQ'nun konuya yakın Ankara kaynaklarından edindiği bilgiler, depolama ile bütünleşik rüzgar ve güneş projelerine önlisanslar ile tahsis edilen kapasitelerden, yapılamama riski olanların elenmesi ve ortaya çıkacak kapasitelerin daha önce olduğu gibi bir plan dahilinde daha hızlı yatırıma dönüşecek projelere tahsis edileceğini gösteriyor. Ancak bu aşamada edinilen bilgiler, EPDK ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın hukuk birimlerinin bu konuya yasal bir zeminde hukuki ihtilafa neden olmayacak şekilde çözüm aradığı yönünde.

Gaz - Fiyat

Avrupa'da TTF aylık bazda %18.14 artarken, GRF %10.35 yükseldi

>> Baş tarafı sayfa 1'de...

Rus gazının boru hattıyla Ukrayna'ya tek giriş noktası olan ve Avrupa'ya uzanan Suca giriş noktasında yaşanan gerilim Avrupa'daki doğal gaz fiyatlarını bu yılın en yüksek seviyesine taşısa da depoların doluluk seviyesi arz güvenliği riskini düşürüyor.

Gazprom, Suca noktasından günde ortalama 42 mcm doğal gaz sevkiyatı gerçekleştirmeye devam ettiğini açıklamıştı. Sovyetler Birliği döneminde inşa edilen Urengoy-Pomari-Uj-gorod boru hattı, Sibirya'nın batısında çıkartılan doğal gazı Avrupa'ya sevk etmek üzere Suca'ya taşıyor.

Ukrayna üzerinden Slovakya'ya uzanan hat, buradan Çekya ve Avusturya'ya gaz taşırken, Macaristan da buradan ulaştırılan gazın müşterileri arasında yer alıyor.

Avrupa'ya giden Rus doğal gazının üçte birinin geçtiği Sohranivka dağıtım noktasında sevkiyat, Ukrayna tarafından Mayıs 2022'de durdurulurken, gaz sevkiyatı sadece Suca noktasından devam ediyor.

Suca'dan geçen yıl Avrupa'ya yaklaşık 15 bcm doğal gaz ulaştırılırken, bölgedeki çatışmaların ardından buradaki ölçüm noktasının geleceğine dair soru işaretleri oluştu.

Rus gazını Avrupa'ya taşıyan ana boru hatları Kuzey Akım 1 ve Kuzey Akım 2 sabotaj nedeniyle işlevsiz hale gelirken, Yamal-Avrupa hattı yaptırımlar nedeniyle atıl duruma düşmüştü.

Söz konusu kayıplarını telafi etmek için çalışmalarını hızlandıran Gazprom, Çin'e yeni boru hattı projesinin yanı sıra TürkAkım boru hattı ve LNG ihracat kapasitesini arttırmak istiyor.

Arctic LNG 2 için belirsizlikler sürüyor

Ağustos ayı ile başlayan Arctic LNG-2 tesisi ihracatı ve potansiyel alıcıların durumu yakından izlenmeye devam ediyor. *Enerji IQ*'ya bilgi veren konuya yakın kaynaklar, ilk kargonun Pioneer adlı tanker ile şu anda Akdeniz'deki Süveyş Kanalı yakınlarında olduğunu ve varış noktasının şu aşamada belli olmadığını söyledi. Bazı kaynaklar, kargonun şu anda spot alıcı aradığını belirtiyor.

Yaptırım riski ve ödeme işlemlerine ilişkin riskler, Rusya'daki Portovaya ve Arctic LNG-2 tesislerinden yüklenen LNG'ye alıcıların ilgisini düşük tutuyor.

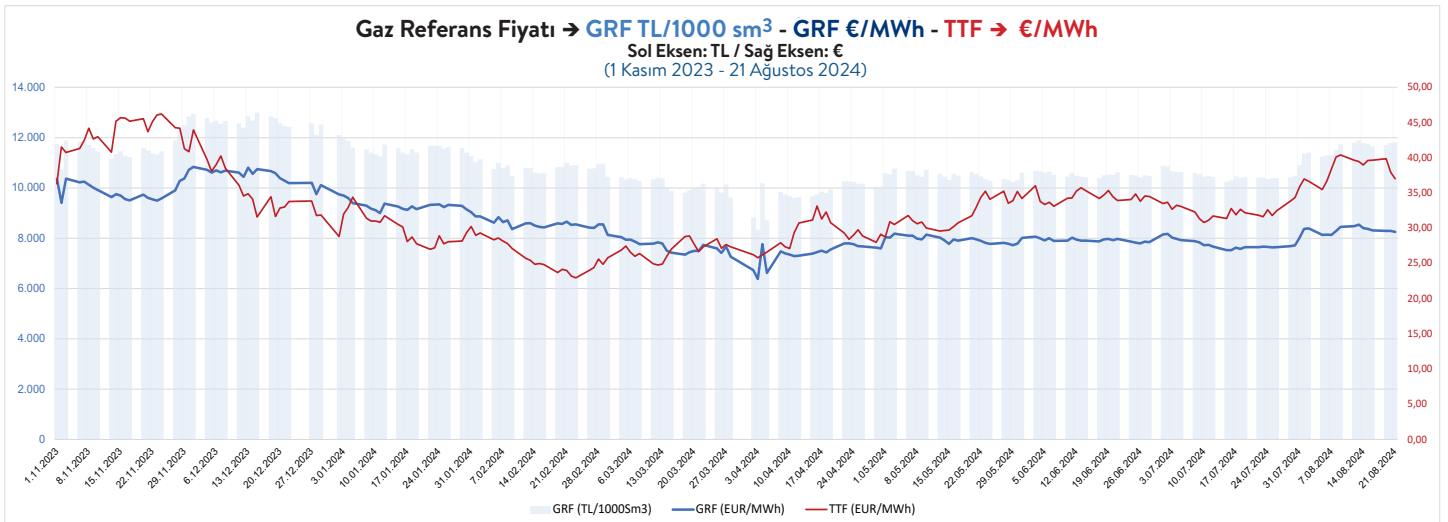
Türkiye de Mart ayından bu yana Portovaya'dan kargo almıyor.

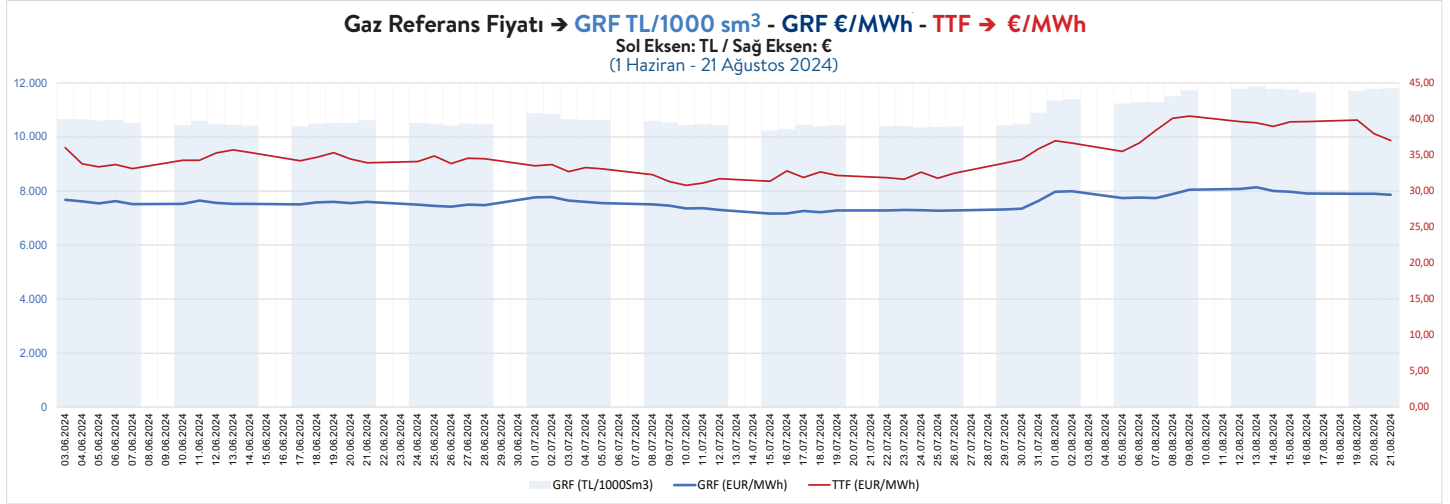
Ukrayna transit anlaşmasını uzatmayı planlamıyor

Ukrayna'nın ulusal doğal gaz şirketi Naftogaz ile Gazprom arasında 30 Aralık 2019'da imzalanan hükümetler arası anlaşmada, Ukrayna üzerinden Avrupa'ya 2021-2024 dönemi için senede 40 bcm doğal gaz transit geçişi öngörülmüştü.

Ukrayna Bakanlar Kurulu, Rus doğal gazının Ukrayna üzerinden Avrupa'ya akışını sağlayan anlaşmaların 2024 sonrası için uzatılmayacağını duyurmuştu.

Rusya Başbakan Yardımcısı Aleksandr Novak, 3 Temmuz'da yaptığı açıklamada, Ukrayna üzerinden Avrupa'ya doğal gaz sevkiyatına 2024'ten sonra da devam etmeye hazır olduklarını söylemişti.

Elektrik – Regülasyon – M&A

EPDK, bazı önlisans hisse devirlerine Kurul onayı şartı getirdi

- Düzenleme, yurtdışındaki şirketlere yapılan hisse devirlerine gözetim getirmeyi amaçlıyor

(Enerji IQ – 17.8.2024) EPDK, Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin 'pay devirleri' başlıklı 57'nci maddesinde değişiklik yaparak, daha önce bildirim tabi bazı önlisans hisse devirleri için Kurul onayı alma zorunluluğu getirdi.

Böylece, daha önce belirli şartları taşıyan hisse devirleri için 6 ay içerisinde EPDK'ya bildirilme şartı sıkılaştırıldı ve öncesinde Kurul onayı alınması gerekliliği mevzuata eklendi.

Ancak yapılan yönetmelik değişikliğinde, Kurul'un bu değerlendirmeyi hangi kriterlere göre yapacağına dair herhangi bir hususa yer verilmedi.

EPDK onayı alınmadan gerçekleştirilen ön lisans devirlerinde, ilgili ön lisanslar iptal edilecek.

Enerji IQ'nun EPDK yetkililerinden aldığı bilgiye göre getirilen Kurul onayı şartı, son günlerde özellikle depolama ile bütünleşik rüzgar ve güneş santrali projelerinin, Lisans Yönetmeliği'nin 57'nci maddesinin (i) bendi kapsamında yurtdışında kurulu şirketlere devrini gözetim altına alma amacıyla yapıldı.

Depolama ile bütünleşik yenilenebilir enerjiye dayalı santral projelerinin bir bölümü için proje geliştirici şirketler önlisans almıştı. Bu önlisanslar, yönetmelikte dış yatırımları teşvik etmek amacıyla bulunan istisnadan faydalanarak, Türk şirketlerinin yurtdışındaki bağlı ortaklıkları tarafından devralınıyordu.

Yönetmeliğin son versiyonuna göre her defasına kurul onayı alınması gereken hisse devirleri şunlar olacak:

1. Önlisans sahibi bir tüzel kişinin ortaklık yapısında, yurt dışında kurulmuş olan ortakların ortaklık yapısında oluşan değişiklikler sebebiyle gerçekleşen dolaylı

pay sahipliği değişikliklerine,

2. Önlisans sahibi tüzel kişinin önlisansına derç edilmiş tüm dolaylı pay sahiplerinin pay oranları değişmeksizin doğrudan ortak haline gelmesi sonucunu doğuran değişiklikler ile tüm dolaylı pay sahiplerinin pay oranları değişmeksizin dolaylı pay sahibi haline gelmesi sonucunu doğuran değişikliklere,

3. Önlisans sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısında kontrol değişikliği oluşturmayacak şekilde yapılan doğrudan veya dolaylı pay değişikliklerine,

4. Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan veya dolaylı olarak kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan önlisans sahibi tüzel kişilerin ortaklık yapısında, kamu kurum ve kuruluşu niteliğini haiz ortak dışında yeni ortak alınmamak kaydıyla, sermaye artışı ve/veya ortakların değişmesinden kaynaklanan doğrudan veya dolaylı ortaklık yapısı değişikliklerine,

5. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri kapsamında, önlisans sahibi tüzel kişi ile bu tüzel kişinin doğrudan ve dolaylı tüzel kişi ortaklarının kendi paylarını iktisap etmesi sonucu, söz konusu önlisans sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısında gerçekleşen doğrudan veya dolaylı ortaklık yapısı değişikliklerine,

6. Yurt dışında kurulmuş tüzel kişilerce veya bu tüzel kişilerce kontrol edilen ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamında kurulmuş tüzel kişiler tarafından, yurt dışı kaynak kullanılması suretiyle önlisans sahibi tüzel kişilikte gerçekleştirilen doğrudan veya dolaylı pay edinimlerine,

7. Önlisans sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısında doğrudan veya dolaylı paya sahip olan ve eşler ile aralarında birinci derece kan hısımlığı bulunan gerçek kişiler arasında yapılan pay devirleri sonucunda söz konusu önlisans sahibi tüzel kişinin ortaklık yapısında gerçekleşen doğrudan veya dolaylı ortaklık yapısı değişikliklerine,

Gaz - Depo - Avrupa

AB, gaz depolarında %90 doluluk hedefine 1 Kasım'dan 10 hafta önce ulaştı

(Enerji IQ – 20.8.2024) Gas Infrastructure Europe tarafından açıklanan son rakamlara göre AB, gaz depolama tesislerini kapasitenin %90'ına kadar doldurma hedefine 1 Kasım son tarihinden iki ay önce ulaştı.

AB Komisyonu'nun internet sitesinde yapılan açıklamada, ulaşılan doluluk seviyesinin, geçen yıl aynı dönemde erişilen seviye ile aynı olduğu belirtildi.

AB'nin kış dönemine hazırlığını optimize etmeyi amaçlayan Haziran 2022 tarihli Gaz Depolama Yönetmeliği (EU/2022/1032), her yıl 1 Kasım'a kadar depolama tesislerinin %90 oranında doldurulmasına yönelik bağlayıcı bir AB hedefi belirlemiş ve AB ülkelerinin yıl boyunca istikrarlı bir şekilde doldurulmasını sağlamak için ara hedefler koymuştu.

Gaz depolama, kış aylarında AB'nin gaz talebinin üçte birini karşılayabildiği için Avrupa'da enerji arz güvenliği açısından kilit öneme sahip. 20 Ağustos tarihinde yayınlanan rakamlar, gaz depolama seviyelerinin 19 Ağustos'ta 1,025 TWh (92 bcm)

veya depolama kapasitesinin %90.02'sine (92 bcm) ulaştığını gösteriyor.

AB Gaz Depolama Yönetmeliği, Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle tetiklenen enerji krizinin ardından Avrupa'nın enerji sistemini kış mevsimine daha iyi hazırlamak amacıyla AB tarafından alınan çok çeşitli tedbirlerden biriydi. Buna gaz talebinin azaltılmasına ilişkin acil durum kuralları da dahildi.

REPowerEU planı kapsamında AB, Rus fosil yakıtlarının ithalatına olan bağımlılığını azaltmak için daha ileri adımlar da attı. Yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği/enerji tasarrufu tedbirlerinin yaygınlaştırılmasını hızlandırmaya çalışmanın yanı sıra alternatif enerji kaynaklarının güvence altına alınması da buna dahil edildi.

AB Komisyonu'nun değerlendirmesine göre uygulamada, ABD'nin AB'nin ana tedarikçisi olduğu LNG'ye doğru önemli bir kayma görüldü. Norveç, AB'nin önde gelen boru hattı gazı tedarikçisi haline geldi.

	Name Selected date: Monday 19th August, 2024	Gas in storage TWh	Full 1 %	Trend %	Consumption TWh	Stock/Cons %	Injection GWh/d	Withdrawal GWh/d	Technical Ca... TWh
C	— EU	1025.1999	90.02	0.26 ▲	3760.8700	27.26	3166.08	169.0	1138.7989
C	+ Austria	91.3389	90.87	0.28 ▲	91.0000	100.37	278.47	0.0	100.5107
C	+ Belgium	8.1472	92.27	0.29 ▲	167.3600	4.87	25.41	0.0	8.8300
C	+ Bulgaria	4.9761	84.18	0.25 ▲	31.0900	16.01	14.75	0.0	5.9114
C	+ Croatia	3.9614	83.01	0.37 ▲	28.0200	14.14	20.67	0.7	4.7725
C	+ Czech Republic	40.5959	90.43	0.29 ▲	84.8300	47.86	130.57	2.1	44.8924
C	+ Denmark	7.4320	71.65	0.22 ▲	19.5300	38.05	29.64	6.9	10.3720
C	+ France	112.2989	86.21	0.48 ▲	441.2800	25.45	658.43	35.1	130.2613
C	+ Germany	232.5082	93.44	0.18 ▲	888.8300	26.16	458.82	3.9	248.8333
C	+ Hungary	59.4294	87.41	0.24 ▲	105.5600	56.30	161.96	0.0	67.9909
N	+ Ireland								
C	+ Italy	182.8109	91.37	0.18 ▲	750.6000	24.36	366.75	0.0	200.0772
C	+ Latvia	17.3034	69.21	0.11 ▲	9.3200	185.66	26.38	0.0	25.0000
C	+ Netherlands	125.2535	86.96	0.34 ▲	312.1900	40.12	548.51	62.1	144.0291
C	+ Poland	35.6622	95.12	0.28 ▲	206.2000	17.29	105.97	0.0	37.4931
C	+ Portugal	3.4805	97.49	0.96 ▲	64.4800	5.40	34.33	0.0	3.5700
C	+ Romania	30.6458	90.50	0.27 ▲	112.3500	27.28	105.10	12.0	33.8636
C	+ Slovakia	33.3863	91.58	0.39 ▲	59.1600	56.43	186.65	46.3	36.4570
C	+ Spain	35.8726	100.11	0.04 ▲	380.6100	9.43	13.67	0.0	35.8328
C	+ Sweden	0.0968	95.13	0.00	8.4600	1.14	0.00	0.0	0.1017
N	+ United Kingdom (Pre-Brexit)								

Kaynak: GIE – Aggregated Gas Storage Inventory (Erişim: 21.8.2024)

Gaz - İthalat

Eylül ayı spot ithalat kapasitesi tahsisleri açıklandı

(Enerji IQ – 21.8.2024) EPDK, Eylül ayı için açıkladığı spot ithalat kapasiteleri bağlamında, talep toplama sonucunda tahsis edilen kapasiteleri yayınladı.

EPDK'nın bildirimine göre BOTAŞ, Türk Akım üzerindeki Kırıkköy noktasında 7.839 mcm/d kapasite almaya hak kazanırken, SOCAR Enerji Ticaret A.Ş ise Türkgözü giriş noktasında 1.863 mcm/d kapasite rezerve etti.

Önceki senelerde yürürlüğe giren ve Türkiye'ye arz esnekliği sağlamayı amaçlayan spot ithalat düzenlemesi kapsamında, şu

ana kadar BOTAŞ dahil sadece dört şirket ithalat gerçekleştirebildi.

2020 yılında Bosphorus Gaz A.Ş ve ENGIE Türkiye spot boru gazı ithalatı gerçekleştiren iki özel şirket olarak öne çıktı. Daha sonraki kapasite tahsisleri ise BOTAŞ ve SOCAR Enerji şirketlerine yapıldı.

Bugüne kadar iki şirket, İran'dan spot boru gazı ithal etmek üzere başvuruda bulundu ancak fiilen ithalat gerçekleştirilemedi.

Enerji – Ticaret

EPIAŞ ile Özbekistan enerji düzenleme kurumu arasında MoU imzalandı

(Enerji IQ – 19.8.2024) EPIAŞ, Özbekistan Cumhuriyeti Enerji Piyasası Geliştirme ve Düzenleme Kurumu (EMDRA) ile işbirliği yapacağını açıkladı.

EPIAŞ'ın internet sitesinde yer alan açıklamaya göre, iki ülkenin enerji piyasalarının geliştirilmesi konusundaki ortak taahhütleri kapsamında EPIAŞ ve EMDRA arasında Özbekistan'da mutabakat belgesi (MoU) imzalandı.

Özbekistan'da, Aksa Enerji, Cengiz Enerji ve ODAŞ Elektrik gibi Türkiye enerji piyasasındaki köklü şirketlerin elektrik üretim yatırımları bulunuyor.

Açıklamada görüşlerine yer verilen EPIAŞ Genel Müdürü Taha Meli Arvas, Türkiye'nin enerji borsası olarak, Özbekistan'da enerji piyasalarının geliştirilmesi ve işletilmesine yönelik deneyimlerini paylaşmaya hazır olduklarını kaydetti.

Organize toptan elektrik piyasalarına geçişin, ülkelerin elektrik piyasasında rekabeti ve yatırımları desteklemek için kullanılan önemli bir araç olduğunu belirten Arvas, “Orta Asya bölgesinde örnek teşkil edecek, iyi işleyen bir elektrik piyasasının geliştirilmesine ve uygulanmasına destek olma hususunda da kararlıyız. EMDRA ile bu yeni işbirliğinin Özbekistan'da etkin ve verimli bir elektrik piyasası kurulması yönündeki ortak hedefimize büyük katkı sağlayacağına inanıyorum.”

ifadelerini kullandı.

EMDRA Direktörü Khodjayev S. Khikmatullaevich ise iki ülke arasındaki işbirliğinin önemine dikkati çekerek, “İşbirliği, Özbekistan'da enerji piyasalarının gelişimi için yasal temelin oluşturulmasında Türkiye'nin deneyimini öğrenme fırsatı sağlarken, enerji piyasalarında kullanılan yenilikçi çözümler hakkında konunun uzmanları ile karşılıklı fikir alışverişinde bulunmak da çok önemli olacak.” değerlendirmesinde bulundu.

EPIAŞ ve UZEX, enerji ve emtia piyasalarında iş birliği için MoU imzaladı

(Enerji IQ – 20.8.2024) Özbekistan'da temaslarını sürdüren EPIAŞ ile Özbek Emtia Borsası (Uzbek Commodity Exchange – UZEX) arasında enerji ve emtia piyasalarında işbirliğini artırmak amacıyla bir Mutabakat Belgesi (MoU) imzalandı.

EPIAŞ Genel Müdürü Taha Meli Arvas ve UZEX Yönetim Kurulu Başkanı Badriddinov Ziyoviddin Bositovich'in katılımlarıyla düzenlenen imza töreninde iki ülke arasında enerji ve emtia piyasalarında yürütülebilecek iş birliği konuları değerlendirildi. İmza töreninde konuşan Arvas, “Türkiye'nin enerji borsası olarak Özbekistan'da enerji ve emtia piyasalarının geliştirilmesine yönelik tecrübemizi ve teknolojik çözümlerimizi paylaşmaya hazırız.” dedi.

Finans – Yenilenebilir

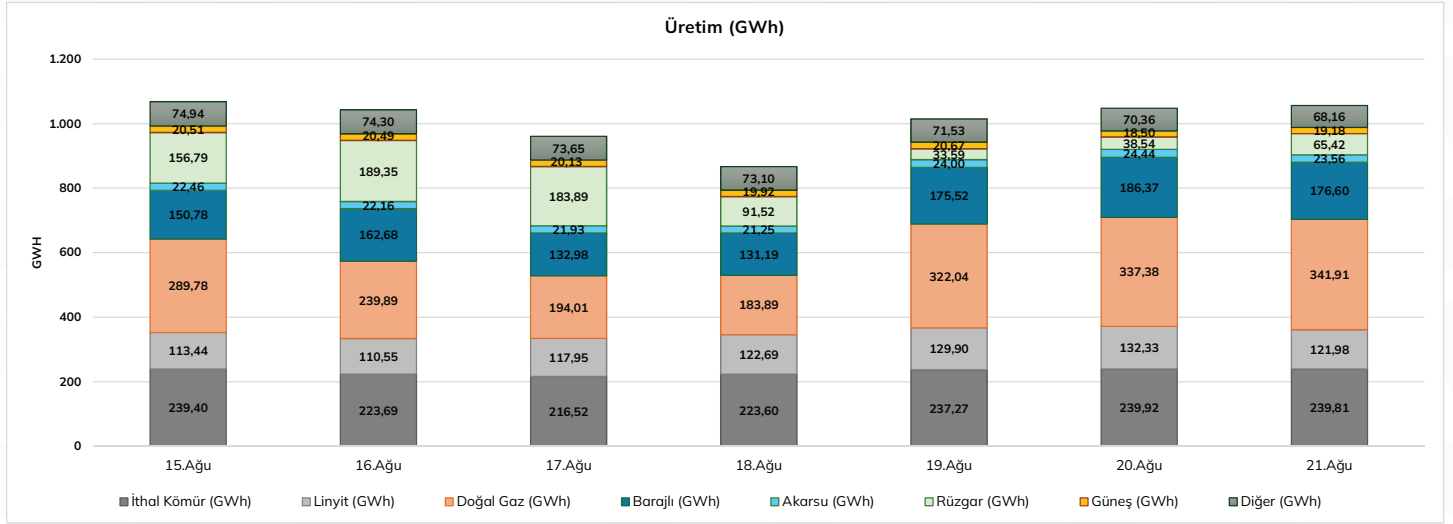
Mogan Enerji'nin UV Ulusal Kurum Kredi Notu 'A (tr)' olarak korundu

(Enerji IQ – 22.8.2024) JCR Avrasya Derecelendirme A.Ş., MOGAN Enerji Yatırım Holding A.Ş.'nin Uzun Vadeli Ulusal Kurum Kredi Notunu "A (tr)" olarak korudu ve Kısa Vadeli

Ulusal Kurum Kredi Notu'nu ise "J1 (tr)" olarak belirledi.

Her iki notun görünümü ise "Stabil" olarak belirlendi.

Kaynaklar Bazında Elektrik Üretimi, Fiyatlar ve GİP İşlem Hacmi (15 - 21 Ağustos 2024)

Saat	15.8.2024			16.8.2024			17.8.2024			18.8.2024			19.8.2024			20.8.2024			21.8.2024		
	PTF	SMF	GİP	PTF	SMF	GİP	PTF	SMF	GİP	PTF	SMF	GİP	PTF	SMF	GİP	PTF	SMF	GİP	PTF	SMF	GİP
0	2.900	2.999	2.904	2.899	2.999	2.876	2.800	1.800	2.852	2.800	2.887	2.827	2.899	2.899	2.832	3.000	3.000	3.012	2.974	2.974	2.700
1	2.800	2.995	2.793	2.775	2.995	2.739	2.525	1.600	2.476	2.600	2.300	2.470	2.634	2.634	2.565	2.914	2.999	2.926	2.946	2.999	2.546
2	2.550	2.550	2.558	2.546	2.995	2.513	2.350	1.497	2.302	2.400	1.750	2.167	2.534	2.534	2.230	2.869	2.999	2.835	2.799	2.995	2.692
3	2.317	2.317	2.263	2.448	2.995	2.602	2.175	2.175	2.189	2.425	1.750	2.475	2.175	2.175	2.021	2.600	2.995	2.564	2.678	2.995	2.653
4	2.300	2.300	2.258	2.425	2.995	2.585	2.350	2.560	2.349	2.379	1.908	2.326	2.445	2.445	2.285	2.688	2.688	2.616	2.678	2.995	2.690
5	2.175	2.380	2.242	2.386	2.995	2.437	2.415	2.365	2.457	2.025	2.325	2.131	2.397	2.397	2.227	2.688	1.903	2.612	2.678	2.900	2.659
6	2.138	2.380	2.214	1.895	2.995	2.146	2.500	1.700	2.527	2.599	2.965	2.518	2.175	1.941	2.080	2.000	2.000	2.087	2.249	2.400	2.182
7	1.851	2.300	1.907	1.968	2.718	2.115	2.175	1.397	2.157	2.325	2.965	2.386	2.002	1.885	1.886	2.000	2.000	2.050	2.131	2.363	2.019
8	2.800	2.999	2.875	2.849	2.999	2.985	2.800	1.111	2.632	2.000	2.960	2.206	2.634	1.903	2.587	2.869	2.819	2.852	2.899	2.995	2.759
9	2.899	2.999	2.972	2.863	2.999	3.031	2.600	1.111	2.431	1.631	1.631	1.713	2.849	2.999	2.811	2.899	2.995	2.942	2.950	2.995	2.872
10	2.500	2.979	2.661	2.100	2.995	2.341	2.350	600	2.171	1.375	650	1.614	2.799	2.995	2.706	2.869	2.995	2.882	2.940	2.999	2.834
11	2.488	2.488	2.654	2.000	2.899	2.318	2.175	575	1.994	1.375	650	1.455	2.827	2.900	2.754	2.749	2.995	2.739	2.950	2.999	2.875
12	2.050	1.000	2.116	1.500	1.810	1.747	1.500	5	1.166	1.324	574	1.225	2.345	1.750	2.083	2.236	2.965	2.151	2.599	1.750	2.499
13	2.325	1.886	2.253	1.500	1.500	1.721	1.895	1.000	1.738	1.895	1.000	1.854	2.707	2.901	2.666	2.599	2.999	2.640	2.914	2.414	2.873
14	2.750	1.750	2.568	2.248	2.988	2.610	2.000	600	1.754	2.002	1.952	1.943	2.934	2.999	2.871	2.899	2.999	2.879	2.950	2.999	2.912
15	2.800	1.700	2.642	2.525	2.889	2.697	2.175	1.297	1.994	2.425	1.000	2.119	2.943	2.999	2.900	2.940	2.999	2.926	2.984	2.999	2.945
16	2.800	1.871	2.689	2.546	2.995	2.685	2.250	750	2.022	2.175	1.900	2.058	2.940	2.999	2.892	3.000	3.000	2.996	2.927	2.995	2.859
17	2.901	2.999	2.850	2.800	2.999	2.946	2.700	1.251	2.399	2.445	2.845	2.464	3.000	3.000	2.957	3.000	3.000	3.001	3.000	3.000	2.949
18	2.943	2.999	2.938	2.899	2.999	2.950	2.899	1.981	2.657	3.000	3.000	2.955	3.000	3.000	2.983	3.000	3.000	3.004	3.000	3.000	2.951
19	3.000	3.000	2.964	2.989	2.999	3.030	3.000	3.000	2.971	3.000	3.000	2.974	3.000	3.000	2.994	3.000	3.000	3.006	3.000	3.000	2.963
20	3.000	3.000	2.971	3.000	3.000	3.031	3.000	3.000	2.986	3.000	3.000	2.970	3.000	3.000	2.992	3.000	3.000	3.002	3.000	3.000	2.970
21	2.950	2.999	2.958	2.911	2.999	2.972	3.000	3.000	2.998	3.000	3.000	2.952	3.000	3.000	2.987	3.000	3.000	2.979	3.000	3.000	2.964
22	2.900	2.999	2.894	2.800	2.999	2.793	2.918	2.999	2.947	3.000	3.000	2.961	3.000	3.000	2.974	3.000	1.886	2.952	2.990	2.999	2.947
23	2.796	2.995	2.759	2.347	2.347	2.335	2.669	2.965	2.760	2.942	2.965	2.867	2.989	2.589	2.966	2.934	1.777	2.798	2.900	2.995	2.853
Ortalama	2.622	2.537	2.621	2.467	2.838	2.592	2.468	1.681	2.372	2.339	2.163	2.318	2.718	2.664	2.635	2.781	2.751	2.769	2.839	2.865	2.757

Saat	15.8.2024	16.8.2024	17.8.2024	18.8.2024	19.8.2024	20.8.2024	21.8.2024
	GİP İşlem Hacmi (MWh)						
0	2.167	1.907	1.422	1.614	1.350	1.105	1.624
1	1.610	2.019	1.305	1.026	917	1.244	1.657
2	1.283	1.549	1.244	1.431	1.003	1.121	1.373
3	1.511	977	1.555	1.265	1.072	881	1.267
4	1.451	1.014	1.174	1.281	1.020	1.006	1.239
5	1.402	1.207	1.190	1.321	1.045	1.155	1.394
6	1.156	983	2.314	1.690	1.480	1.146	731
7	1.720	972	1.694	1.856	1.388	1.297	1.193
8	1.667	1.481	1.891	2.231	1.291	842	1.101
9	1.583	1.650	1.856	2.165	1.285	1.243	1.414
10	1.664	1.423	1.805	1.929	1.434	1.242	1.817
11	1.942	1.478	1.840	2.185	1.319	1.505	2.237
12	2.217	2.502	2.458	2.706	1.458	1.565	1.622
13	2.764	2.827	2.530	2.786	1.997	1.613	2.451
14	3.436	2.178	2.543	2.620	1.772	2.033	2.203
15	3.270	2.987	2.429	1.958	1.952	1.703	2.246
16	3.060	2.693	2.789	2.219	1.859	1.626	1.999
17	2.038	2.757	2.652	2.186	2.090	1.666	2.048
18	1.934	2.218	2.576	2.103	2.563	1.854	2.025
19	1.898	1.698	2.650	2.335	2.515	2.134	2.306
20	1.864	2.148	2.377	2.323	2.553	2.525	2.178
21	1.892	1.824	2.090	2.164	2.385	2.103	1.951
22	2.906	1.883	2.690	2.194	2.274	2.593	2.630
23	3.263	2.080	1.380	1.771	2.116	2.546	2.800
Toplam	49.698	44.451	48.453	47.356	40.136	37.746	43.507

Saat	15.8.2024	16.8.2024	17.8.2024	18.8.2024	19.8.2024	20.8.2024	21.8.2024
	GİP Std.Dev (TL/MWh)						
0	37	68	44	39	57	31	247
1	39	40	84	118	70	45	314
2	29	63	124	161	247	27	100
3	82	103	150	130	120	45	105
4	43	95	155	117	75	77	107
5	117	74	106	112	121	59	69
6	106	184	104	56	81	103	73
7	141	112	110	70	93	80	170
8	96	90	193	144	92	51	140
9	53	78	225	225	74	31	57
10	108	121	320	166	121	30	79
11	112	147	378	85	146	51	40
12	65	231	337	106	207	120	49
13	95	167	189	94	72	97	48
14	141	143	271	102	63	31	39
15	149	118	171	178	33	20	31
16	105	148	239	111	52	7	33
17	40	96	321	73	33	6	30
18	35	60	277	35	25	9	42
19	33	32	114	25	29	9	36
20	35	34	53	28	32	17	31
21	44	52	40	45	25	31	34
22	55	60	52	37	23	35	33
23	90	102	96	65	30	159	40
Ortalama	81	103	181	95	68	48	72

Not: Haftalık Piyasa Analizi, Enerji IQ ile Pure Energy arasındaki içerik paylaşım anlamında Pure Energy tarafından hazırlanmaktadır. Bu bölümde yer alan haberler, yorumlar, grafikler ve diğer tüm veriler yatırım tavsiyesi niteliğinde değildir ve bunlara dayanarak alınacak ticari kararların sonuçlarından Enerji IQ ve Pure Energy sorumlu değildir.

Elektrik – Dağıtım

Enerjisa Dağıtım Şirketleri elektrik altyapısını geleceğe hazır hale getiriyor

(Enerji IQ – 19.8.2024) Enerjisa Dağıtım Şirketleri, elektrik altyapısının modernizasyonu ve genişletilmesi amacıyla özelleştirmenin tamamlandığı ilk günden bu yana yaklaşık 125 milyar liralık yatırım gerçekleştirdiklerini açıkladı.

Enerjisa Dağıtım Şirketlerini oluşturan Başkent EDAŞ ve Ayedaş ve Toroslar EDAŞ, 14 ilde 22 milyonu aşkın kullanıcıya hizmet veriyor.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Enerjisa Dağıtım Şirketleri Genel Müdürü Oğuzhan Özsürekcı, yatırımlara ilişkin şunları kaydetti:

“Başkent EDAŞ ile 2009 yılındaki özelleştirme sürecinden itibaren, Ankara, Çankırı, Kırıkkale, Kastamonu, Bartın, Karabük ve Zonguldak’ı kapsayan bölgenin enerji altyapısını geliştirmek amacıyla toplam 57 milyar 350 milyon liralık yatırım yaparak önemli adımlar attık. Ayedaş’ta ise 2013’teki özelleştirme sonrası dönemde İstanbul Anadolu Yakası’nda enerji dağıtım ağını

genişletmek ve modernize etmek için 16 milyar 693 milyon liralık yatırım gerçekleştirdik. Geçtiğimiz sene asrın deprem felaketini yaşayan bölgemiz Toroslar EDAŞ’ta ise 2013’ten bugüne Mersin, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Hatay ve Kilis’i kapsayan bölgede enerji altyapısını güçlendirmek ve modernizasyon çalışmalarını hızlandırmak amacıyla 49 milyar 179 milyon liralık yatırımı hayata geçirdik. Enerjisa Dağıtım Şirketleri olarak enerji dünyasının dönüşümüne öncülük ediyoruz. Kesintisiz ve sürdürülebilir enerji arzı sağlamak için yenilenebilir enerji ve e-mobilite ihtiyaçlarının, dağıtım şebekesi üzerinde oluşturduğu beklentileri yatırımlarımızla karşılıyoruz.”

Özsürekcı ayrıca sektörün enerji dönüşümüne liderlik ettiklerini belirterek, “İstihdamda da sektörün önde gelen oyuncusu olmaya devam ediyoruz. Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (Elder) tarafından yayınlanan 2023 yılı Elektrik Dağıtım Sektör raporuna göre sektörde sağlanan istihdamın %28’ini Enerjisa Dağıtım Şirketleri Başkent EDAŞ, Ayedaş ve Toroslar EDAŞ olarak biz sağlıyoruz.” ifadesini kullandı.

Yenilenebilir – Güneş

IC Enterra’nın 136 MWm YEKA Erzin-2 GES Projesi’nde üretim başlıyor

(Enerji IQ – 16.8.2024) IC Holding bünyesinde faaliyet gösteren IC Enterra Yenilenebilir Enerji, 136 MWm kapasiteli YEKA Erzin-2 santralini Ağustos sonunda kademeli olarak devreye alma aşamasına geldiğini açıkladı.

Şirket, yatırımlar dikkate alındığında 2026 sonu itibarıyla toplamda işletme ve yatırım sürecindeki lisanslı proje portföyünde yaklaşık 1,200 MW kurulu güce ulaşmayı hedefliyor.

KAP’a yapılan açıklamada, “Santralimizin tüm kapasitesinin yıl sonuna kadar devreye alınması planlanmıştır. YEKA Erzin-2 Projesimizin tam kapasite devreye alınması ile ortalama 248,000 MWh/yıl üretim gerçekleştirmesi beklenmektedir.” ifadeleri kullanıldı.

Açıklamada, görüşlerine yer verilen IC Enterra Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü Taşkın Kızılok, Hatay’daki projenin devreye alınmasıyla birlikte Türkiye’nin sürdürülebilir elektrik üretimine önemli katkı sağlayacaklarını belirterek, Türkiye’de toplam kurulu gücü 388 MW olan 9 hidroelektrik santraliyle (HES) elektrik üretimi gerçekleştirdiklerini aktardı.

Mevcut santrallerinin yanı sıra yeni yatırımlarla büyümeyi hedeflediklerini kaydeden Kızılok, “Yurt dışı çalışmalarıyla birlikte, izin süreçleri süren 61 MWm Bağıştaş hibrit güneş enerjisi santrali (GES) projesinin yanı sıra toplam kurulu gücü 485 MW olacak depolamalı rüzgar enerji santrali (RES) ve GES yatırımlarıyla ilgili çalışmalarımızı da sürdürüyoruz.” ifadelerini kullandı.

Denizcilik – LNG - Elektrik

Türk tersanelerinde LNG yakıtlı ve elektrikli deniz araçları üretiminin payı artıyor

(Enerji IQ – 20.8.2024) Türk tersanelerinin, 2023 yılında denizlere indirdiği gemilerin tonaj bakımından yaklaşık %65’inin, elektrikli feribotlar, LNG yakıtlı yolcu feribotları ve elektrikli liman römorkörlerinden oluşan yeşil gemilerden oluştuğu açıklandı.

Tersanelerin geçen yılki toplam gemi üretimi tonaj bazında 79,144 groston olurken, bunun 49,417 grostonunu yeşil gemiler oluşturdu.

İstanbul ve Marmara, Ege, Akdeniz, Karadeniz Bölgeleri (İMEAK) Deniz Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Tamer Kıran, Türk tersanelerinin çalışmalarına yönelik AA muhabirine yaptığı değerlendirmede, gemi inşası, tamiri, bakımı ve onarımında da Türkiye’nin büyük başarıları imza atan bir ülke haline geldiğini belirterek, “2023 itibarıyla tersane sayımız 85 adete, yıllık üretim kapasitemiz de 4.8 milyon DWT (deadweight tone) yükselmiştir.” dedi.

Kıran, Türkiye'nin gemi inşa sanayisinin en önemli pazarının Avrupa olduğunu kaydederek, "AB'nin Yeşil Mutabakatı, farklı alanlara yönelmeye ve bu kapsamda çevre dostu, alternatif yakıtlı, elektrikli, hibrit gemi siparişlerinde artışa neden olmuştur." değerlendirmesini yaptı.

Tersanelerinde katma değeri yüksek deniz araçları ürettiklerini vurgulayan Kıran, "Gemi inşa sektörümüz bu hızlı dönüşüm sürecinde pek çok ilkleri ve yenilikleri üreterek göğsümüzü kabartıyor. 2023 itibarıyla ülkemiz gemi inşa sanayi üretiminin yaklaşık %65'ini yeşil gemiler oluşturmaktadır. Tersanelerimizde üretilen gemilerin yaklaşık %60'ı Avrupa ülkelerine ihraç edilmekte olup, büyük çoğunluğu yeşil gemilerdir." dedi.

Türk tersanelerinde üretilen yeşil gemilere örnek veren Kıran, şöyle devam etti:

"Özellikle Türk tersanelerinde inşa edilen katma değeri yüksek gemilerden, dünyanın en büyük tam elektrikli feribotu, dünyanın en büyük batarya kapasiteli LNG'li yolcu feribotu, dünyanın ilk bataryalı tam elektrikli liman römorkörü, dünyanın ilk LNG yakıtlı römorkörü, dünyanın ilk dinamik pozisyonlama-2 sistemine sahip ikiz gövdeli elektrikli offshore rüzgar türbini destek gemisi, dünyanın en büyük longliner ve danish seiner balıkçı gemisi, dünyanın en büyük canlı balık taşıma gemisi deniz teknolojisinde geldiğimiz son aşamanın göstergesidir. Bu gibi ilkler, Hollanda, Norveç, Finlandiya gibi gelişmiş ülkelerden alınan siparişler, gemi inşa sektörümüzün bir dünya markası haline gelmesini sağlamış, tersanelerimiz bugün meşgul ve römorkör üretiminde dünya ikincisi, feribot ve gezi teknelerinde dünya altıncısı, balıkçı gemileri ihracatında ise dünya birincisi konumuna yükselmiştir."

Kıran, deniz taşımacılığının karbon salımı açısından diğer taşımacılık türlerinden daha çevreci olduğuna işaret ederek, şu ifadeleri kullandı:

"Deniz taşımacılığı, dünya ticaretinin ve küresel ekonominin can damarı, omurgasıdır. Aynı zamanda deniz taşımacılığının yükleri ucuza, büyük hacimlerde ve minimum çevresel ayak iziyle taşıdığı da görülmektedir. 1 ton yükün 1 kilometre me-

safeye taşınmasında deniz yoluna kıyasla demiryolunda 6 kat, kara yolunda 19 kat, hava yolunda 90 kat fazla karbondioksit emisyonu oluşmaktadır. Buna rağmen gerek Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) gerekse AB bir dizi önlemleri uygulamaya koymuştur. IMO, 2023 sera gazı azaltma stratejisi hedefi ile 2050 civarında net sıfır sera gazı emisyonuna ulaşmayı hedeflemektedir."

AB'nin ise IMO'nun sera gazı azaltım faaliyetlerini yeterince hızlı yapmadığını öne sürerek, daha sert önlemleri hayata geçirdiğini kaydeden Kıran, AB Yeşil Mutabakatı çerçevesinde AB limanlarına gelen ve AB limanları arasında sefer yapan gemilerin 1 Ocak 2024 itibarıyla AB Emisyon Ticaret Sistemi kapsamına alındığını ve Türk sahipli gemi filosunun yılda yaklaşık 200-250 milyon avro bedelini Avrupa Ekonomik Alanına yapılan seferler dolayısı ile AB ülkelerine ödemesinin öngörüldüğünü belirtti.

Kıran, Türk Denizcilik Sektörünün, iklim değişikliği ile ilgili denizcilik içinde ve dışında alınan önlemleri dikkatle izlediğini ve IMO 2023 gemilerden sera gazları emisyon azaltım stratejisini desteklediğini vurgulayarak, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Sektör, sıfır emisyonlu gemilerin gelişimi ve denizcilik sektörünün dekarbonizasyonu için ciddi çaba göstermektedir. Bu hedeflere ulaşabilmek için düşük veya sıfır sera gazı emisyonlu yenilenebilir alternatif yakıtları kullanan gemilerin inşaatı gerekmektedir olup, 2050'e kadar dünyadaki 102 bin geminin yenilenmesi gündemdedir. Ülkemiz tersaneleri öncelikle elektrik enerjisini kullanan bataryalı gemileri inşa eden dünyada ilk üç ülke arasında yer almış, sonrasında hidrojen, metanol, LNG yakıtı kullanan gemilerin inşasına başlamış bulunmaktadır."

Mevcut gemilerin enerji verimliliğini arttırma amaçlı dönüşüm projelerinin Türk tersanelerinde de uygulanmaya başlandığını aktaran Kıran, yüksek verimli pervane, sevk verimini arttırıcı dümen-pervane gibi dönüşüm projelerin başarıyla hayata geçirildiğini ve bu alanda çalışmaların devam edeceğini dile getirdi.

34. HAFTA TÜRKİYE ENERJİ İSTATİSTİKLERİ

34. Hafta (11 - 18 Ağustos) Türkiye enerji piyasası haftalık tüketim verileri

		11.8.2024	12.8.2024	13.8.2024	14.8.2024	15.8.2024	16.8.2024	17.8.2024	18.8.2024	Ortalama
Elektrik	MWh	-	1.023.648	1.058.093	1.064.191	1.062.514	1.037.930	955.690	860.630	1.008.957
Doğalgaz (Toplam)	1000* Std ^m 3	-	118.013	131.856	129.229	141.260	137.413	130.847	130.533	131.307
Doğalgaz (Elektrik)	1000 Std ^m 3	-	45.994	54.907	52.668	48.898	38.182	32.613	35.795	44.151
Motorin Türleri	litre	55.566.711	74.809.041	73.603.840	74.795.646	75.771.552	76.664.158	70.925.463	-	71.733.773
Benzin Türleri	litre	21.744.195	21.480.687	20.506.982	23.494.862	21.722.052	23.211.424	23.674.044	-	22.262.035

* Hesaplama tüm elektrik santrallerini kapsamamaktadır. Son haftayı kapsayan Pazar gününe ait motorin ve benzin tüketimi verisi bir sonraki hafta girilmektedir.

34. Hafta (12 - 18 Ağustos) Türkiye enerji piyasası tüketim karşılaştırması

		12.8.2024	13.8.2024	14.8.2024	15.8.2024	16.8.2024	17.8.2024	18.8.2024	Ortalama
Elektrik	ktoe	96,5	99,3	99,7	99,8	97,6	90,4	82,2	95,1
Doğalgaz (Toplam)	ktoe	108,0	120,6	118,2	129,2	125,7	119,7	119,4	120,1
Motorin Türleri	ktoe	64,3	63,3	64,3	65,2	65,9	61,0	-	64,0
Benzin Türleri	ktoe	16,8	16,0	18,4	17,0	18,2	18,5	-	17,5
Toplam	ktoe	285,6	299,2	300,7	311,2	307,4	289,7	201,6	285,0

Çevrim Faktörü (Ref:IEA)

Doğalgaz (1 m³ = 10.64 kWh)

Not: Doğalgaz, Linyit, Taş Kömürü tüketimlerine Elektrik Üretimi için kullanılan kaynaklar dahildir. Son haftayı kapsayan Pazar gününe ait motorin ve benzin tüketimi verisi bir sonraki hafta girilmektedir.

Akaryakıt Tablosu

	Birim	11.8.2024	12.8.2024	13.8.2024	14.8.2024	15.8.2024	16.8.2024	17.8.2024	18.8.2024	Toplam	2022 Kümülatif	%
Motorin Türleri	litre	55.566.711	74.809.041	73.603.840	74.795.646	75.771.552	76.664.158	70.925.463	-	446.569.699	14.547.269.412	0,78
Benzin Türleri	litre	21.744.195	21.480.687	20.506.982	23.494.862	21.722.052	23.211.424	23.674.044	-	134.090.049	4.000.078.176	0,22

* EPDK'dan günlük olarak gelen akaryakıt verileri ham verilerdir. Söz konusu veriler herhangi bir işlemden geçmediği için gerçek veriyi yansıtmayabilir. Son haftayı kapsayan Pazar gününe ait motorin ve benzin tüketimi verisi bir sonraki hafta girilmektedir.

Yayıncı:

CEEN Enerji Bilgi Servisleri, Danışmanlık, Organizasyon ve Tic. Ltd. Şti.

Yayın Yönetmeni ve Genel Müdür:

Emre Ertürk / emre.erturk@ceenerji.com.tr

Avrupa Bölge Direktörü:

Can Türktaş

Grafik Tasarım:

Filiz Alkan

Adres:

Kavacık Mah. FSM Cad.
Tonoğlu Plaza No: 3/4
Beykoz 34810 İstanbul / Turkey

Telefon:

+90 216 510 1240

Abonelik:

sales@ceenerji.com.tr

Web:

www.ceenerji.com

Enerji IQ Haftalık Piyasa Raporu, baskı yapılmadan her hafta sadece elektronik ortamda yayımlanarak abonelerine e-mail ile iletilir.

CEEN Enerji Bilgi Servisleri, Danışmanlık, Organizasyon ve Tic. Ltd. Şti, Enerji IQ Haftalık Piyasa Raporu'nda yer alan haber, veri ve yorumlara dayanarak alınan ticari kararlardan sorumlu tutulamaz.

Enerji IQ Haftalık Piyasa Raporları, sadece Kurumsal Abonelik Sözleşmesi kapsamındaki tüzel ve gerçek kişi abonelerine iletilir. Raporların, Abonelik Sözleşmelerinde tanımlananların haricinde, üçüncü taraflarla paylaşılması, kopyalanması, dağıtılması yasal değildir. Haberler, kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Enerji IQ Raporları için yeni lisans alma veya gönderim listelerinde güncelleme taleplerinizi sales@ceenerji.com.tr adresine iletebilirsiniz.

Enerji IQ Haftalık Piyasa Raporları, doğrudan veya dolaylı herhangi bir reklam amacı taşıyan haber veya görsel içermez.